

Gemeente Haarlem
t.a.v. de Griffie
Postbus 511
2003 PB HAARLEM

Amersfoort, 27-03-2018

Geachte leden van de gemeentelijke fracties,

Burgers maken zich veel zorgen over verkeersveiligheid: te hard rijden, onveilige schoolomgevingen, gladde fietspaden, verwarrende rotondes....En terecht. Al 10 jaar stijgt het aantal ernstige verkeersslachtoffers, vooral in de bebouwde kom, vooral onder fietsers. We breken record na record en de maatschappelijke kosten bedragen al zo'n 15 miljard € per jaar. Die trend wil de verkeersveiligheidscoalitie graag keren, samen met u. Zonder samen te werken zijn we kansloos.

Op 6 april j.l. werd het manifest 'Verkeersveiligheid: een nationale prioriteit' door de Verkeersveiligheidscoalitie gepresenteerd. De basis hiervoor lag al in 2015 toen een groot aantal belanghebbenden de handen ineensloeg om bij te dragen aan de verbetering van verkeersveiligheid. Dit deden zij vanuit de gedachte dat het met een gezamenlijke inspanning van overheid, politiek, wetenschap, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties mogelijk moet zijn om het aantal verkeersslachtoffers structureel omlaag te brengen. Dit manifest werd ondertekend door 34 betrokken partijen, met als inzet om verkeersveiligheid een nationale prioriteit te maken in het nieuwe kabinet.

De leden van de verkeersveiligheidscoalitie zijn verheugd dat ons manifest is opgenomen in het regeerakkoord. Het nieuwe kabinet stelt daarin letterlijk *"Samen met (branche)organisaties, provincies, gemeenten en handhavende instanties zetten wij ons in voor de realisatie van het manifest Verkeersveiligheid, een nationale prioriteit"*. De reden van deze brief aan u is dan ook dat wij graag samen met u willen werken aan het omlaag brengen van het aantal verkeersslachtoffers. Dit regeerakkoord heeft verkeersveiligheid als nationale prioriteit benoemd. Een van de eerste stappen die moeten worden gezet is een doorvertaling naar de lokale situatie.

U als gemeente werkt voortdurend aan leefbare en veilige steden en dorpen. Verkeersveiligheid is hierin een integraal onderdeel. Wij vragen uw fractie daarom om, samen met ons, de verkeersveiligheid te verbeteren.

Een belangrijke stap hierin is om verkeersveiligheid in uw lokale coalitieakkoorden op te nemen als onderdeel binnen de veiligheidsplannen van de lokale driehoek.

De decentrale overheden (IPO,VNG) zijn samen met het Rijk versneld aan de slag gegaan om een nieuw Strategisch Plan Verkeersveiligheid (SPV) 2030 op te stellen. Onlangs bent u hierover per brief door de VNG geïnformeerd. Met het Strategisch Plan Verkeersveiligheid slaan overheden de handen ineen om de cultuuromslag richting een risico gestuurde aanpak te maken en deze aanpak vervolgens beter te verankeren in lokaal, regionaal en landelijk beleid. De nadruk komt te liggen op een proactieve aanpak op basis van risico's, aanvullend op de reactieve aanpak op basis van ongevallen. Hiervoor wordt informatie verzameld en geanalyseerd over risico's die er nu zijn of zich in de nabije toekomst voor kunnen doen. Dit zijn bijvoorbeeld risico's op basis van infrastructuur (een onveilig kruispunt) of gedrag van weggebruikers (smartphonegebruik). Met de inschatting van de risico's kan preventief actie worden ondernomen door de verantwoordelijke organisatie.

Helaas vallen op gemeentelijke wegen nog altijd de meeste verkeersdoden. Ook bij u ligt dus een taak om een actieve bijdrage te leveren aan het terugdringen van het aantal verkeersslachtoffers. U kunt hierop sturen vanuit de rol als wegbeheerder, maar ook in uw contact met inwoners als 'meest nabije/eerste' overheid.

Om de verkeersveiligheid te verbeteren zien wij voor de gemeenten een aantal belangrijke uitdagingen en aandachtspunten op de volgende terreinen:

1. Gemeentelijke infrastructuur

Het gemeentelijke wegennet wordt steeds complexer. Er is een grote diversiteit aan modaliteiten en die moeten allemaal gebruik maken van dezelfde openbare ruimte. Veilige infrastructuur wordt steeds belangrijker. In het manifest hebben we de ambitie opgenomen dat gemeentelijke infrastructuur veiliger moet worden. Een nader te benoemen assessment programma kan behulpzaam zijn om dit op proactieve wijze aan te pakken. Ook speelt de inrichting van de gemeentelijke wegen conform de richtlijnen van de CROW een belangrijke rol. Ons uitgangspunt hierbij is dat alle wegen binnen de bebouwde kom een 30 km/uur regime hebben tenzij ze een stroomfunctie hebben. Het effect dat we hier mee willen bereiken is een weginrichting die in de woonwijken 30 km/uur afdwingt zodat een daling van 25% van het aantal letstelongevallen gerealiseerd kan worden. Met andere woorden, enkele tientallen dodelijke ongevallen minder en honderden ernstig verkeersgewonden minder per jaar. Voor de wegen binnen de bebouwde kom en de 60- en 80 km/uur wegen buiten de bebouwde kom, geldt dat een veilige inrichting, conform de richtlijnen, een grote bijdrage kan leveren aan de verkeersveiligheid. Daarnaast pleiten wij er voor dat gemeenten hun fietsinfrastructuur in lijn brengen met de richtlijnen (bijv. als het gaat om breedte, markering en voorrang) om zo de verkeersveiligheid verder te verhogen.

Samenvattend vragen wij u om uw infrastructuur conform de richtlijnen op een verkeersveilige manier in te richten.

2. Handhaving

De inzet van verkeershandhaving moet weer prioriteit worden en 'op niveau' gebracht worden. De mensen en (innovatieve) middelen die hiervoor nodig zijn moeten beschikbaar komen om te zorgen voor een reële en effectieve controlekans. De pakkans moet worden vergroot t.b.v. verbetering van verkeersveiligheid. Hier ligt een verantwoordelijkheid bij het Openbaar Ministerie, Politie en het ministerie van Justitie en Veiligheid om u als gemeente te voorzien van voldoende capaciteit, het juiste financieringsconstruct en handhavingsbevoegdheid.

Landelijk pleiten we er dan ook voor om bij het nieuw op te stellen Nationale beleidsplan Veiligheid de verkeersveiligheid goed te verankeren.

Samenvattend vragen we u om te prioriteren op verkeershandhaving in het zogeheten 'driehoeksoverleg' tussen burgemeester, Openbaar Ministerie en politie. Daartoe roepen we u op om op gemeentelijk niveau een integraal veiligheidsplan op te stellen waarin verkeersveiligheid en handhaving zijn opgenomen.

3. Ongevallenregistratie

De registratie van het aantal dodelijke ongevallen moet weer naar 100% en de registratie van het aantal verkeersgewonden moet worden verbeterd door ook gebruik te maken van aanvullende databronnen. In het driehoeksoverleg kunnen afspraken gemaakt worden om de registratie van ongevallen een hogere prioriteit te geven. Daarnaast zullen gemeenten verder moeten kijken dan alleen de ongevallengegevens en gebruik moeten gaan maken van de overige beschikbare bronnen. Immers, goed verkeersveiligheidsbeleid begint bij de feiten. Gemeenten kunnen op basis van goede informatie en risicofactoren gericht investeren in een effectief verkeersveiligheidsbeleid. Door het maken van slimme combinaties in en van databronnen moet er een groeiend inzicht ontstaan in de risicofactoren, zodat er een geleidelijke ontwikkeling op gang komt naar een meer proactieve aanpak en ontwikkeling van gerichte maatregelen ter bevordering van de verkeersveiligheid.

De risico gestuurde aanpak zoals deze nu wordt toegepast bij het opstellen van het nieuwe Strategisch Plan Verkeersveiligheid (SPV) is hier een goed voorbeeld van. Goed geregistreerde ongevallen zijn cruciaal in de risico gestuurde aanpak, maar daarnaast zijn meerdere indicatoren (snelheid, alcohol, infrastructuur en fietsinfrastructuur) van belang om te kunnen bepalen waar de inzet van de verkeersveiligheidsgelden het meest effectief is.

Samenvattend vragen we u om in het driehoeksoverleg afspraken te maken om de registratie van ongevallen een hogere prioriteit te geven. Verder roepen we u op om de risico gestuurde aanpak te omarmen en daar waar het kan toe te passen.

4. Verkeersgedrag

Geen veilig verkeer zonder veilig gedrag. Daartoe moet de infrastructuur, de wetgeving en handhaving op orde zijn. Maar het gaat ook om voorbeeldgedrag van ouders/opvoeders en gerichte verkeerseducatie voor jong en oud. Gedragscampagnes kunnen daarin helpen, mits goed ingebed in het geheel. Hiertoe moeten ook de burgers goed toegerust en aangemoedigd worden om ook zelf een actieve bijdrage te leveren aan de verkeersveiligheid. Hier ligt een belangrijke taak voor de gemeenten. De gedragsbeïnvloeding op wijkniveau, het actief betrekken van burgers bij de verkeersveiligheidsvraagstukken in hun wijk en het lokaal implementeren van gedragscampagnes zijn hier enkele voorbeelden van.

Ook afleiding in het verkeer vormt in toenemende mate een risico. Het gebruik van bijv. navigatie en smartphones kan op een verantwoorde manier ingezet worden als ondersteuning bij de rijtaak. Daarvoor is een heldere, praktisch werkbaar en handhaafbare norm nodig: achter het stuur zijn alleen verkeer gerelateerde en vraag gestuurde (niet-inbrekende) handsfree bedieningen toegestaan en dan nog alleen wanneer de verkeerssituatie dat toelaat en het apparaat niet afleidt. De gemeentelijke organisatie kan hierin een voorbeeldfunctie aannemen.

Samenvattend vragen we u om burgers actief te betrekken bij de gedragsbeïnvloeding op wijkniveau. Voorts vragen we u om een voorbeeldfunctie te vervullen bij het actief tegengaan van afleiding in het verkeer.

Om het aantal verkeersslachtoffers terug te dringen is een pakket aan maatregelen nodig. In het manifest 'Verkeersveiligheid: een nationale prioriteit' zijn 5 oplossingsrichtingen uitgewerkt die de verkeersveiligheid in Nederland naar een hoger niveau kunnen krijgen. Maatregelen zijn nodig op alle genoemde terreinen. In deze brief hebben we de focus gelegd op de rol die gemeentes kunnen spelen. Graag werkt de verkeersveiligheidscoalitie samen met u om het aantal verkeersslachtoffers terug te dringen.

Wij zijn ontzettend benieuwd naar uw reacties, vragen en suggesties. Daarom staan wij klaar om u te woord te staan of u te bezoeken. Hiervoor kunt u contact opnemen met Veilig Verkeer Nederland via telefoonnummer 088 - 524 88 00 of email info@vvn.nl. Voor meer informatie over de Verkeersveiligheidscoalitie kunt u terecht op www.verkeersveiligheidscoalitie.nl.

Met vriendelijke groet, namens de Verkeersveiligheidscoalitie,

Alphons Knuppel
Wvd. Directeur VVN